

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Biouroul de distribuire: **Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25**

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Pâinea noastră.

Deslegarea tuturor problemelor sociale este imposibilă până ce fiecare dintre noi nu și are pâinea lui de toate zilele. Vorbele cele multe ale diferitelor persoane și teorii, care au de scop fericirea omenirii, sunt rău primite de persoane flămânde. Dacă toată lumea ar avea cu ce să se hrănească, s'ar putea nădăjdui și rezolvirea cu succes a diferitelor probleme umane.

Isus a știut aceste. El era eminent cunoscător al firii slabe omeniești. El a știut că foamea gloatelor este mai tare decât zelul lor. De aceea a făcut minune: Cu cinci pâini și doi pești a săturat cinci mii de bărbați și mulți copii și femei.

Evangelhia a însemnat minunea aceasta a lui Isus pentru mângăierea și încurajarea flămânzilor tuturor secolilor. Azi, când atâtia oameni trăiesc în cea mai neagră mizerie, când atâtia copii sunt tubercolizați de mizerie, când întâlnim mame bolnave și flămânde neajutate de nimeni, când pe lângă toate institutele filantropice atâtă mizerie, foame și lipsă

este, când ni se pare că toate puterile omeniești și terestre nu sunt în stare să sature milioanele de flămânzi, umiliți în sine noastră și reculeși în sufletul nostru să ne îndreptăm rugăciunile noastre la Acela, care din cinci pâini și din doi pești a săturat cinci mii de oameni în pustie. Să-l rugăm pe El, să ne dea pâinea noastră de toate zilele, să 'nmulțească hrana noastră, pentru că noi suntem tot așa de slabi, dacă nu și mai slabi decât gloatele din pustie.

Iar Isus, fiind tot așa de înțeleghător față de mizeria omeniească cum a fost în vieața lui pământească, nu va întârzia să ne ajute și pe noi. Iar dacă bunul și unicul Isus ne va hrăni, și El ne vor hrăni dacă îl rugăm, tot așa de miraculos ca pe cei din pustie, să devenim devotații lui pentru totdeauna. Să avem sufletul plin de recunoștință față de Isus care ne-a învățat cum să cerem „pâinea noastră cea de toate zilele.” Prin aceasta, Isus s'a obligat că va face ca Tatăl nostru să ne și dea această pâine, de câte ori o cerem în numele lui.

O pioasă doamnă, deja re-

pausată, mi-a povestit următoarele: „Eu am fost fată foarte săracă. Adesea n'am avut nici un aliment în casă. Văduva mea mamă mult a plâns din acest motiv. Eu am mângăiat-o, pentru că m'am încrezut ferm în promisiunea lui Isus, că toate le primim, dacă le cerem în numele lui. Doar eu rostesc Tatăl Nostru în fiecare zi! Duminica foarte de multe ori n'am avut ce să fierbem. Atunci eu m'am rugat și ca prin minune sau ne-au invitat niște rude la masă, sau ne-a trimis cineva pește, vânat ori fructe, s'au vreo cunoscută, nepricepută în arta culinară, în care noi ne-am distins, m'a rugat să-i pregătesc ceva mâncare aleasă și jumătate din cele preparate să-mi rețin pentru mine. Așa că niciodată num'am culcat flămândă.”

Credința aceasta tare trebuie să-o avem și noi. Să cerem în fiecare zi pâinea noastră în numele lui Isus și vom vedea că o vom primi, dacă muncim cinstit pentru ea, increzându-ne, nu în puterile noastre, dar în nespusa milă și bunătate a lui Dumnezeu.

I. B.

Mai există oare omenie ?

Călătorind odată întovărășite : Cinstea, Vântul și Apa, după un drum oarecare ajung la o răscruce de unde fiecare trebuia să apuce pe cărări deosebite. Păi se ne vedem cu bine, saluta vântul ; să trăiești cumetre și la revedere, spune cinstea. Ia mai stați puțin de vorbă, scumpii mei prieteni, se adresa Apa, abia legărăm o leacă de prietenie, deci trebuie să-o mai întărim aceasta, doară nu suntem la cătănie, unde oamenii după comandă deodată se despart într'o sută de direcții. Se opriră tovarășii, apoi glăsui Vântul : Când vă va fi dor de mine, să mă căutați în tot locul, iubiiților, și dacă nu mă veți găsi, atunci să vă urcați pe cele mai înalte vârfuri de munte, acolo sus găsindu-mă, vă voi recori pe voi.

Cât despre mine, lămuri Apa, ușor mă puteți afla în râuri, izvoare, fântâni, în rouă dimineții, în zăpada și ghiața iernii și mă mai puteți afla în băltoace, în mocirle, în șanțuri în tovărășia broaștelor. Și dacă nici în aceste locuri nu mă veți afla, căutați-mă în fundul pământului, acolo de sigur stând la odihnă, mă puteți exploata pentru folosul vostru.

Omenia, cinstea se păru c'am abătută, supărată, stătu pe gânduri și după un oarecare răstimp vorbi așa :

Scumpii mei prieteni, dacă este sortit să-ne despărțim acum cu mare nevoie o să-ne mai

întălnim vreodată. Cine nu mă cunoaște bine, cine nu mă urmărește pas cu pas, clipă cu clipă, cine mă pierde din ochi odată, să știți că rar o să mă mai găsească.

În zilele noastre mulți, foarte mulți oameni și au pierdut acest dor scump al cinstei și înzadar probează a-l mai găsi.

Unii oameni, încrezându-se în puterile, onorurile și direcțiile lor înalte, arzându-se de patimile, cari i-i stăpânesc și pentru de a se recori, să suie pe munții înalți ai sumeției, ai trufiei căutând vântul nebunatic, care în loc să-i răcorească, — devenind furtună și viscol, — îi aruncă jos dela sferile înalte ale încrederii oarbe sfărâmându-i de stâncile ascuțite ale lumii deșerte. Fericii sunt aceștia, dacă își revin în fire și devenind oameni de omenie pot glăsui cu David prorocul : „Bine-mi este că m'ai smerit Doamne, ca să învăț îndreptările Tale.”

O parte a oamenilor însetoși de desmierdările și plăcerile senzuale ale trupului, călcând în picioare ori ce omenie, ori ce demnitate, orbi suflește, — să asemăna porcilor, tot mai în jos să coboară, să tirăsc în șanțul broaștelor și mocirla păcatelor, — unde se ineacă ; aceștia de Dumnezeu nu se tem și de oameni nu li-e rușine. Aceștia dacă ar fi cercat apa cea vie, care a făgăduitu-o Isus femeii Samarineancă, și de ar fi beut din aceasta apă a harurilor dumnezeiești, n'ar muri suf-

letește și nu s'ar ruina nici trupete.

Mulți oameni sunt micile vulpi, despre cari se vorbește în „Cântarea Cântărilor, cari pentrucă sunt mici, nu se ține seamă de ele și pentrucă sunt multe, fac pagube mari și distrug viile.

Acești vulpoi pe aproapele îl acuză de orice nimic, iar ei se scuză de o mulțime de fărâdelegi, — aceștia vând scump și cumpără ieftin — pretind, că a lor sfaturi să fie luate în nume de bine, iară ei nu suferă a primi sfaturi dela nimene sunt cei mai cuminți, cei mai merituosi, cei mai cinstiti, cei mai buni numai ce pagubă ; că coada de vulpoi le tradează ființa lor becisnică, aceștia distrug bunăînțelegere în familii, în comune, în sinul bisericii noastre, în școală, în armată, fac gâlceavă și cleвете calomniind pe ori și cine, ca numai ei să poată câștiga. — Inșă mulțumită Domnului, mai sunt creștini de omenie, cari cuvântul dat îl țin cu sfințenie, te poți încrede cu tărie în vorbele și faptele lor.

Acești români și creștini de cinste, de omenie spun adevărul pe față, nu sunt fățarnici, apără interesele de obște a neamului, jertfesc din avutul lor pentru Biserică și Țară, nu se clatina ca trestia la suflarea oricărui vânt potrivnic, nu se leapădă de legea lor strămoșască pentru banii lui Iuda.

Să ne rugăm, pentru întorcerea celor rătăciți și pentru binele, sănătatea și fericirea celor de omenie, ca să fie sta-

tornici în virtutea cinstei, a omeniei.

Sighet, 15 Iulie 1936

D. V.

De la Sarasău. În seara zilei de 5 Iulie a. c., s'a făcut o impunătoare manifestație de afirmare catolică. Sutele de credincioși după ce au participat

la serviciile de seară, l'au însoțit pe Euharisticul Cristospurtat în procesie pe străzile principale ale satului preamărindu-l cu cântece melodioase, în sunetul maiestros al clopotelor cu sute de lampioane multicolore, cari ne place să credem, că simbolizează inimile credincioșilor arzând de iubire față de dumnezeescul răscumpărător.

Misionarismul ortodox.

—Suntem și noi de vină!—

Când gura tace, este semn de lipsă: lipsă de convingere, lipsă de lumină, lipsă de căldură și prin urmare lipsă de avânt și de iubire.

Dacă am tăcea acum, când biserica strămoșilor noștri este atecată, credința și totodată fericirea noastră pusă la prețuire cu gândul, ca să fim repuși, că trebuie să știi, chestiunea nu este numai sufletească, dar și socială. Delăturarea fiilor noștri din viața publică a țării, ori menținerea lor după umilirea lor, dar și atunci numai în posturi inferioare.

Trebuie să izbucnească ca dintr'un focar aprins flacăra sfântă de a ne apăra credința și prin ea fericirea noastră și viitorul copiilor noștri. Focarul aprins trebuie să fie inima noastră de catolic, dar și român adevărat, iar flacăra lui solidaritatea noastră catolică, care ne va lumina cărarea noastră și ne va asigura izbânda după cu-

vintele lui Isus: „În lume scârbă veți avea, ci îndrăzniți eu am biruit lumea“ (Ioan XVI. 33.)

Ca judecata noastră să fie obiectivă, înainte de a judeca pe alții, să ne facem o autojudecată.

Îndeplinim noi misionarismul nostru? Dacă suntem fiii bisericii adevărate alui Hristos, facem dovadă despre sublimitatea misiunii noastre. Conștiința fiecărui va răspunde aparte.

Noi afirmăm și să nu fie supărat nime, purtarea noastră lesă de dorit de multeori.

Fiii Bisericii noastre de mulțeci dau dovadă despre un pauperism sufletească.

Solidaritatea ce ar trebui să existe între noi, s'a prefăcut într'o rigiditate protocolară și într'un egoism feroce.

Trecutul este trist.

Nu putem lăsa la o parte nici faptul, că am primit și o moștenire grea din trecut. În-

tr'un ținut curat catolic biserici mici de lemn neincăpătoare un popor bun la suflet, dar care de multeori și în multe locuri nu prea des a avut ocaziune să se încălzească de căldura ce radia din sufletul părintelui său sufletească.

Când din mila lui Dumnezeu ne-am văzut uniți în țara noastră scumpă și s'a început o altă viață, poate nu am prins momentul, și prin tarăgăneli în unele parohii din noi și prin noi s'a făcut ortodoxia și sectarismul. S'a uitat că toți suntem chemați la luptă și nici decum la odihnă.

Prezentul este și mai trist!

Nu mă opresc mai mult, trecutul să ne servească la hotărâre eroică, a ne îndrepta, a ne întări, a privi prezentul cum ni-se prezintă și a pune bară solidă la o viață plină cu fapte eroice.

Știut lucru este, că multe șicanări provin și de acolo, că într'un județ catolic reprezentanța în actuala sesiune de guvernare se compune așa cum prea bine știți cu toții, ce nu s'ar fi putut întâmpla, dacă aveam solidaritatea noastră catolică. Din punct de vedere bisericesc n'am pus întrebarea, ce pot să ne garanteze aceia, cari au fost aleși au votul (90%) al catolicilor uniți din Maramureș?

Întărirea propagandei ortodoxe, vicariatul ortodox, câștigarea averilor nevisate pentru episcopia încă neexistentă ortodoxă a Maramureșului nu este rezultatul lașității noastre?

Recunoaştem, em greşit.

Cam târziu ne'am trezit din letargia noastră dar înainte la lucru!

Propaganda deslănţuită este cunoscută. Înainte de războiu două comune Săcel şi mai ales Dragomireşti era centrul sufletesc al ortodoxiei în Maramureş, pregătind sufletele în unele comune, ca în timp oportun în legătură cu unele nemulţumiri, sau presiuni să se producă defecţionările, creiând câteva parohii.

Prin propaganda în curs nu se face evanghelizare, ci pur şi simplu *anarhizarea conştiinţelor* cu rezultat funest atât din punct de vedere religios, moral, cât şi naţional.

Pescuirea de suflete cu mijloacele cele mai josnice.

Promisiuni gratuite se fac în tot locul, iar când se ajunge la realizare, avem cazuri, că consiliile comunale catolice sunt silite sub presiuni a vota ajutoare din binele public, bugetele să fie încărcate cu sume mari şi nu pe baza echităţii (proporţionalităţii). Ex. În Cuhea s'a votat 50.000 Lei pentru biserica ortodoxă.

Mai nou se face proselitism prin acapararea sălilor de învăţământ, prefăcute în capele unde servesc călugări aduşi din Moldova, cu scop declarat, proselitism oficial. — Ex. Strâmтура unde în 24 Iunie c. s'a sfinţit o sală de învăţământ la 25 suflete. Mişcarea de aici a trecut la Slătioara.

Un alt atac făţiş înfiinţarea catedrelor la diferite şcoli fără numărul legal al elevilor

ortodocşi. Complectarea vacanţelor în oficiile publice.

Ce e de făcut?

1. Protestăm în contra ocupării sălilor de învăţământ pentru capele ortodoxe şi mai les în contra ridicării clopotniţelor în curţile şcolilor în acest ţinut curat românesc. Ordinul din chestie se refereste mai mult la regiuni cu minoritari dar nu poate fi aplicat într'un ţinut curat românesc şi unit.

2 Avutul public este comun, la votarea diferitelor ajutoare şi pentru biserici se va observa echitatea, proporţionalitatea şi întru toate legea.

Cerem arătarea ajutoarelor acordate şi verificarea gestiunilor cu sumele şi ajutoarele date, pe cale ziaristică.

3. În ce priveşte înfiinţarea parohiilor pentru câteva suflete asemenea vrem să vedem aplicarea legii referitoare din constituţie Art. 43.

4. Să se dea norme mai precise şi ample din — partea celor chemaţi — pentru conlucrarea clerului cu mireni noştri. Scop conducător poate fi gruparea acestor două elemente într'o asociaţie anume ori să se facă în Agru vital.

Iată pe scurt ideile, despre cari cred, că pot să ne servească de punct de plecare în mişcarea ce vrem a pornim pentru apărarea bisericii noastre, trezirea solidarităţii noastre de catolic practicant şi pentru un viitor mai fericit.

Cazuri interesante.

Un curator ortodox donează nu ştim cui şi nu ştim spre ce scop terenurile oraşului Sighet.

E nostim nu-i așa? Este vorba despre un teren din Valea Hotarului (fosta Valea Ungurului) proprietate indiscutabilă a oraşului Sighet, pe care se plănuieşte noua clădire a şcolii, pentru copiii din partea locului, satisfăcând astfel Primaria cererilor repeţite ale locuitorilor de acolo. În schimbul acestei şcoli mai mulţi locuitori şi-au vândut chiar credinţa, căci ortodoxia, care se socoteşte a fi atotputernică, prinţând mişcarea bieţilor oameni s'a grăbit a „făgădui“, că în timp scurt va clădi şcoala pe terenul oraşului. Dar, „de făgădaş nu mă'ngraş“. Sărmanii oameni şi-au vândut sufletul, şcoală însă tot nu au.

Ba acum, un mare corifeu ortodox de pe Valea Ungurului, singurul care a profitat materialiceşte din mişcarea ortodoxă, (căci în cele spirituale n'a profitat nici el, va socotit că va câştiga şi mai multă vrednicie, dacă printr'un gest de „dărnicie“ va dăruii terenul oraşului nu ştim cărei autorităţi şi spre ce scop.

Cum oraşul este „aconfesional“ sau „policonfesional“, nu credem, că confesiunile nedominante vor admite dominarea asupra bunurilor comunităţii a unuia care atât de „dominant“ se simţeste, încât pe baza acestei dominaţii se socoteşte stăpân indiscutabil asupra bunurilor oraşului.

La Moskiții din Nicaragua.

Exc Sa Mons. Sola O. M. C. vicar apostolic de Blacfields, a vizitat îndelung, vasta regiune a circumscripției sale, pusă la încercare într-un așa mod de un teribil ciclon, regiunea indienilor Moskiți. Insuș Episcopul a distribuit iubiiților săi indieni, subsidiile pe care le-a primit pentru ei, dela Suveranul Pontifice și dela generoșii binefăcători; el s'a oprit pe mai mult timp la Caba Gracias Dios, și a vizitat 25 de sate, împărțind ajutoarele fără deosebire, între catolici, protestanți și păgâni.

Cu toată lipsa personalului, Capucinii încredințați vicariatului apostolic de Blacfields au fondat o stațiune în plin centrul regiunii Meschiților, la Ulwas; indienii cu mare entuziasm sunt în reconstruirea micii lor biserici și a casei misionarului lor, una și alta distruse de ciclon; două alte reședințe au fost deschise, la Sui câteva sute de km. de Ulwas și la Waltera pe Rio Eruta.

Mgr. Sola, în cursul vizitei sale pastorale a putut să-și dea seama de situația mizerabilă a Moskiților săi; corturilor lor sărace, incapabile de a-i apăra de furtuni,

felul lor primitiv de alimentație prea adesea insuficient de a-i apăra de febrele paludiene, obiceiurile lor pe jumătate încă sălbatice, profunda lor ignoranță, dar în acelaș timp adevăratul lor spirit de religie care va fi deajuns de a-i abate dela grosolanele lor superstiții pentru a-i orienta spre catolicism. Capucinii sunt convinși mai mult decât oricând că pentru a lucra eficace la ridicarea morală și spirituală a Moskiților e nevoie mare de-a înmulți școlile și de a fonda câte una, întrucât e posibil, în toate locurile unde sunt aglomerati, ei merg să-și pună în serviciu fără întârziere și să consacre acestei opere de imediată nevoie, resursele lor din nefericire prea reduse.

(Fides)

China învață să scrie și să citească după un alfabet nou.

China se modernizează. Totul se schimbă și introducerea noutăților e ajutată de guvern și cercurile guvernamentale. Una din cele mai îndârjite lupte din China e cea dată în jurul alfabetului chinez. După cum se știe alfabetul chinez nu se a-

semănă cu cele europene, ci se compun dintr'o serie întreagă de semne în număr de câteva mii. Un cărturar chinez dr. Yen a compus un nou alfabet, foarte simplu după care poate oricine în câteva luni să scrie și să citească chineza. Sistemul acestuia a găsit mulți partizani S'au tipărit până acum după noul alfabet peste 400 opere clasice chineze și a fost introdus în 500 școli.

Apel.

Curatorul central al Bisericii greco-catolice române din Sighet apelează la spiritul de jertfă a fiilor parohiei rugându-i să contribuie după putință cu multul sau puținul lor la ridicarea unui acoperiș nou, (de tablă albă.) actualul acoperiș fiind complet deteriorat.

Ajutoarele sunt a se trimite Vicariatului român din Sighet. Toate sumele vor fi confirmate pe calea publicității și introduse în registrul de ajutoare al oficiului Bisericii.

Curatorul Central al Bisericii române unite din Sighet.

Un mic rege indian ajută la zidirea unei biserici. La Kumbaconam (Indii) s'a pus piatra fundamentală a unei biserici dedicate Preacuratei. Șeful indian a trimis reprezentanții săi cu fanfară și flori pentru episcop și pentru Statua Preacuratei.

Misiuni poprale în Satsugatag.

În zilele de 18—22 Iulie s'au ținut misiuni poprale în frunțașă parohie Satsugatag. Misiunile au fost condusă cu multă abilitate și cu mult spirit de Mult Onoratul VASILE SZABÓ protopop și asesor consistorial în Baia-Mare.

Afară de locuitorii din Satsugatag au mai participat credincioșii din Hărnicesti, Breb, Giulești, și Desești împreună cu preoții lor. Numărul cuminecărilor a atins 500. Să facă Domnul, ca osteneala misionarului să aducă rod!

Numire. Excelența Sa Episcopul Diecezan a binevoit a numi la parohiile nou înființate Sighet II. și Sighet III pe Mult Onorații Darius Vlad și Titus Berinde protopopi onorari cu titlu de paroh.

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde

Citiți și răspândiți

„Dumineca“

**Tipografia și Librăria
Asociațiunii ptru Cultura
Poporului Român din
Maramureș**

Hârtie și călimară
Toc, creion orice cerneală
Penițe, toc automat
Hârtie de pachetat
Tampoane și sugător
Hârtie în trei colori
Burete ce șterge bine
Și caiete cu foi fine
Creion Hardmut Kohinor
Tușuri în multe colori
Cărți frumoase de lectură
Copcii, ace, gumă bună
Chipuri sfinte și rozare
Tipărituri parohiale.
Toate se găsesc aici
Veniți dar voi, mari și mici.

Calendar săptămânal.

26 Iulie — 1 August 1936.

- 26. Dumineca VIII-a d. Rusalii ap.
I. Cor. 1. 10. Evg. Matei 14.
14—22. M. Ermolae.
- 27. Luni. Pantelimon.
- 28. Marți. Ap. Prohor și soții.
- 29. Miercuri, M. Calinic.
- 30. Joi. Ap. Sila și soții.
- 31. Vineri. C. Eudochim.
- 1. Sâmbătă. Scoaterea Crucii.

„Și vă rog pe voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Isus Hristos ca toți să grațiți una și să nu fie între voi desbinări, ci să fiți uniți într'un gând și într'o înțelegere. Căci nu mi s'a dat mie știre de voi, frații mei, dea cei ce sunt ai lui Hloe, că sunt între voi pricui. Și zic eu aceasta, pentru că fieștecare din noi zice: „eu sunt al lui Pavel, iară eu al lui Apolo, iară eu al lui Chifa, iară eu al lui Hristos au doară s'a împărțit Hristos? au Pavel s'a răstignit pentru voi? Sau în numele lui Pavel v'ați botezat?”

I. Cor. 10—13.